

Sygn. akt II DSI 81/19

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Zubert

w sprawie kasacji obwinionego radcy prawnego M. S. od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 17 kwietnia 2019 roku, sygn. WO-(...),
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 sierpnia 2020 r.,
kwestii wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego T.P. od orzekania w sprawie o sygn. II DSI 81/19, w związku z oświadczeniem sędziego Sadu Najwyższego Jana Majchrowskiego,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. a contrario w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych

postanowił:

odmówić wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego T.P. od udziału w sprawie o sygn. akt II DSI 81/19, dotyczącej rozpoznaniu kasacji obwinionego radcy prawnego M. S. od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 17 kwietnia 2019 roku, sygn. WO-(...)

UZASADNIENIE

W dniu 18 października 2019 roku do Izby Dyscyplinarnej Sadu Najwyższego wpłynęła sprawa radcy prawnego M. S. , w związku

z kasacją obwinionego od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 17 kwietnia 2019 roku, sygn. WO-(...)

Zarządzeniem z 21 października 2019 r. sprawę zarejestrowano w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego pod sygn. akt II DSI 81/19.

Następnie, zarządzeniem z tego samego dnia do jej rozpoznania wyznaczono sędziów Sądu Najwyższego: T.P. (jako przewodniczącego), Adama Tomczyńskiego i Jana Majchrowskiego (jako sprawozdawcę).

Zarządzeniem z 7 stycznia 2020 roku wyznaczono termin rozprawy kasacyjnej na dzień 12 marca 2020 r. godz. 10.30.

Postanowieniem z dnia 12 marca 2020 roku wydanym na rozprawie, Sąd Najwyższy odroczył ogłoszenie orzeczenia do 20 marca 2020 roku do godz. 11.30.

Zarządzeniem z dnia 13 marca 2020 roku (wykonując zarządzenia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego nr 11/2020 z 13 marca 2020 i nr 13/2020 z 16 marca 2020 r. związane ze stanem pandemii) odwołano termin ogłoszenia orzeczenia w niniejszej sprawie.

Zarządzeniem z 5 czerwca 2020 roku wyznaczono kolejny termin rozprawy kasacyjnej w sprawie radcy prawnego M. S. na dzień 12 sierpnia 2020 roku, godz. 9.00.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej z 22 lipca 2020 roku sędziego Sądu Najwyższego Adama Tomczyńskiego przeniesiono z Wydziału Drugiego Izby Dyscyplinarnej do Wydziału Pierwszego Izby Dyscyplinarnej oraz określono jego obowiązki służbowe. W konsekwencji, zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Dyscyplinarnej z 29 lipca 2020 roku wszystkie sprawy z referatu sędziego Sądu Najwyższego Adama Tomczyńskiego zostały przepisane do referatu innego sędziego.

Następnie, zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału II Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z 29 lipca 2020 roku nastąpiła zmiana składu orzekającego w sprawie o sygn. II DSI 81/19, w wyniku której w miejsce sędziego Sądu Najwyższego Adama Tomczyńskiego został wyznaczony inny sędzia.

W dniu 11 sierpnia 2020 roku sędzia Sądu Najwyższego Jan Majchrowski złożył do akt sprawy oświadczenie odnoszące się do zmiany składu orzekającego, w którym zawarł twierdzenie o uzasadnionych wątpliwościach co do bezstronności jednego z członków składu orzekającego – sędziego Sądu Najwyższego T.P., wynikających z dokonanej zmiany organizacyjnej, której efektem była zmiana składu orzekającego w sprawie o sygn. akt II DSI 81/19.

Zarządzeniem z dnia 12 sierpnia 2020 roku Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej uchylił zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z 29 lipca 2020 roku o zmianie składu orzekającego w sprawie o sygn.. II DSI 81/19.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Instytucja wyłączenia sędziego z powodu uzasadnionych wątpliwości co do jego bezstronności w danej sprawie (*iudex inhabilis*) została przez ustawodawcę uregulowana w przepisie art. 41 k.p.k., który znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym radców prawnych na mocy art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych.

W oparciu o art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, która mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Lektura wskazanego wyżej unormowania jednoznacznie wskazuje, że nie każda wątpliwość co do bezstronności może doprowadzić do wyłączenia sędziego, a wyłącznie wątpliwość, która jest uzasadniona.

Bezstronność należy natomiast rozumieć jako stan, który obejmuje „zarówno subiektywne poczucie sędziego co do własnej bezstronności, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym opartą na zobiektywizowanych przesłankach i analizowaną przez odwołanie się do oceny sytuacji dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu.” (zob. Dariusz

Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2020, teza 2 do art. 41).

Tożsame zapatrywanie zostało wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego, ponieważ „wątpliwość co do bezstronności sędziego (art. 41 § 1 k.p.k.) musi istnieć obiektywnie i poddawać się zewnętrznej weryfikacji oraz ocenie, a nie być tylko subiektywnym przekonaniem określonej osoby” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2012 r., III KK 214/11, OSNKW 2012/4/4).

Przenosząc powyższe uwagi teoretyczne w realia niniejszej sprawy należy stwierdzić, że zasygnalizowana wątpliwość co do bezstronności sędziego Sądu Najwyższego T.P. nie ma charakteru uzasadnionego, a nadto wynika wyłącznie z nieweryfikowalnego, subiektywnego przekonania innego sędziego – członka składu orzekającego.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że zarządzenie Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej z 22 lipca 2020 roku o przeniesieniu sędziego Sądu Najwyższego Adama Tomczyńskiego z Wydziału Drugiego Izby Dyscyplinarnej do Wydziału Pierwszego Izby Dyscyplinarnej wbrew twierdzeniom zawartym w oświadczeniu zostało oparte o przepisy art. 15 § 1 w zw. z art. 27 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym oraz o przepis art. 22a ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych. Odniesienie się do rozważań kwestionujących przyjętą podstawę prawną, zawartych w oświadczeniu z 11 sierpnia 2020 roku, przekracza ramy rozstrzygnięcia kwestii wypadkowej dotyczącej wyłączenia sędziego. Ponadto podkreślić należy, że wskazane zarządzenie z 22 lipca 2020 roku wywarło skutek we wszystkich sprawach zarejestrowanych w Wydziale Drugim Izby Dyscyplinarnej, w których w składach orzekających zasiadał sędzia Sądu Najwyższego Adam Tomczyński. Nie zostały przytoczone w oświadczeniu sędziego Sądu Najwyższego Jana Majchrowskiego jakiegokolwiek argumenty, które pozwalałyby uznać za prawdziwą lub choćby należycie uprawdopodobnioną tezę, że rzeczywistym powodem wydania zarządzenia z 22 lipca 2020 roku był zamiar odsunięcia

sędziego Sądu Najwyższego Adama Tomczyńskiego od orzekania w sprawie dyscyplinarnej radcy prawnego M. S. .

W drugiej kolejności należy podkreślić, iż z uwagi na tajemnicę narady (w tym narady wstępnej), która wynika z art. 108 k.p.k. i ma charakter bezwzględny, podejrzenia o kierunkowym zapatrywaniu sędziego Sądu Najwyższego T.P. na rozstrzygnięcie sprawy kasacji obwinionego radcy prawnego M. S. , nie poddają się zewnętrznej weryfikacji i ocenie. Wykluczone jest również przeprowadzenie jakiegokolwiek dowodu, który pozwalałby zasygnalizowaną wątpliwość co do bezstronności zobiektywizować.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy uznał, że nie ujawniono okoliczności, które pozwoliłyby na wykazanie w sposób zobiektywizowany, iż zachodzą uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego Sądu Najwyższego T.P. w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.